

Lää' ddjânnam serdd eurru

Mää' rk eurran 1.1.-28.2.2002

Lää' ddjânnam serdd eurateägga ee' jj 2002. Ee' jj aalgâst älgg teä' ggvaajtempodd, kuä' ss euro puätt mäa' rk säjja mij jânnam teä' gggen. Eurateägga seerdet podd pooddi puõ'tti oddee' jj- da tä' lvmannu ääi' jest.

Teä' ggvaajtempodd 1.1.-28.2.2002

Lää' ddjânnam lâä' ssen ötmlo jee' res Euroop jânnam ä' lgge ää' nned euroid. Teä' ggvaajtempodd kookkadvuõtt lij siõmmna jee' resnallsem jee' res eurojânnmin. Lää' ddjânnmest vaajtempodd lij kue' htt mäanpää' jjed, 1.1.-28.2.2002. Europõ' mmaitie' gg da -šlaantt vää' ldet õnnu 1.1.2002. Ouddäl tön töid ij vuei' t ää' nned mä' hsemneävvân. Euroid vuä' žžak baŋkk- aautomaatin, baŋkin da vaajtõsteä' gggen vuä' sttõõttmest. Mä' rkkmie' rrlaž põ' mmaitie' ggid da šlaantid vuä' itt ää' nned mä' hsemneävvân 28.2.2002 räjja.

Pâi euroid vuä' itt ää' nned pâ' zz- läštammannu 2002 aalgâst

1.3.2002 ää' ljee' l pâi euro lij laa' jjaž mä' hsemneävv mij jânnmest. Pâ' zzläštammannu 2002 aalgâst mä' rkkipõ' mmaitie' ggivui' m da - šlaantivui' m ij vuei' t teänab mä' hssed kaaupin, ij-ga baŋkin leäkku õõlgtumuš vä' lded töid vuä' stta.

Tõn säjja Lää' ddjânnam Baŋkk låanast mäa' rk da pee' nn vöi 10 ee' jj ääi' j teä' gg- vaajtempodd puu' ttmest, 29.2.2012 räjja.

Valmštõõđ mu' ttõ' sse ju' n ää' n

Lij vääžnai, što põõrtâst ruõkkum mäa' rk da pee' nn še šä' dde ääi' jab vaajtum eurran. Ruõkkâmčuu' kkk kannad viikkâd ba' ŋkķe ju' n čâhčâ. Baŋkktiillin mäa' rk vaajte eurran jioččines ee' jj 2002 aalgâst. Jee' res eurovuu' d jânnmi meerlaž põ' mmaitie' ggid kannad vaajted baŋkin mä' rkķen ju' n ee' jj

2001 ääi' jest. Lää' ddjânnam Baŋkk vaajad jee' res eurojânnmi põ' mmaitie' ggid eurran 31.3.2002 räjja.

1 euro lij nu' tt 6 mä' rkķed

Mu' tteemķe' rdd: 1 e = 5,94573 mķ. 1 euro lij 100 se' ntted (snt).

Näai' t moottak mäa' rk eurran

Mäa' rk mu' tteet eurran da euro mä' rkķen veerjlaž ķee' rd mie' ldd, kää' tt meärrad euro äärv märkka ve' rddee' l. Ķee' rd älgg i' lmmtded kuudin nâamrin. Tie' gg äärv ij vuä' žž mu' tted la' skķumuužžin. Tõn diõtt lij vääžnai, što la' skķeet pâi ää' nee' l seämma, veerjlaž mu' tteemķee' rd.

Lää' ddjânnmest veerjlaž mu' tteemķe' rdd lij 5,94573. Ķee' rd ij vuä' žž vuä' need ij-ga joorbeed la' skķumuužžin.

- Maa' rkid mu' tteet eurran jue' jjee' l töid 5,94573:in
- Euroid mu' tteet mä' rkķen ķe' rddee' l töid 5,94573:in

1 euro lij 100 se' ntted

1 se' ntt lij nu' tt 6 pe' nned

Euro meärkkâmvue' jj

12,35 e

12,35 eurrod

12 euro 35 se' ntted

12,35 EUR

Euro vuä' itt vuä' need e da se' ntt snt:

12,35 e le' be 12 e 35 snt

Mä' rkķ teä' gggen

ROSTTOVMÄÄN 2001

- hää' dd mä' rkķen da eurran
- mä' rkķ teä' gggen
- jee' res eurovuu' d jânnmi valuutt kannad vaajted ee' jj loopp räjja

- *mätt'tõõd eurohââ'ddivui'm*
- *kiõõcč tärkka, što mäkam tie'gğid âânak mä'hssmest, ko laask ju'n vuai'tte leed eurrân*
- *viigg ruõkkâmčuu'kkid ba'ŋkkē*
- *eurola'skķeemmašina le'be mu'tteemtaaul õõlgči ha'ŋkkēed*

Euro teä'gğen

Teä'gğvaa jtempodd

ODDEE'JMMÄÄN-TÄ'LVVMÄÄN 2002

- hââ'dd eurrân da mä'rkken
- europõ'mmaitie'gğ da -šlaantt teä'gğen
- mää'rk'ke'lbbe vól – ko mäüusak maa'rkivui'm, vaa jtõsteä'gğen vuä'žžak tääu'jben euroid
- aautmaattin da baanķin vuä'žžak europõ'mmaitie'gğid
- euroin määu'set pukin 12 eurojânnmest
- pää'lk', jeältõõgg da ouddõõzz määu'set eurrân
- laask puä'tte eurrân
- tiill da lääin lie euromie'rrlažân
  - *pešt nu'tt kue'htt neä'ttel, ouddâl ko baŋkkaautmaatt da kaaup vuä'žža euroid*
  - *heälpääk muttâz jâä'ttmõõžž määu'see'l baŋkk-koortin da va'rrjee'l tää'sstie'gğ mä'rkken le'be eurrân jâä'ttemneävvin mä'hssem vääras*
  - *leäkku tä'rkķ, ko âânak kue'it jee' res tie'gğid*
  - *ââ'nn mu'tteemtaaul mie'ldad*
  - *muu'st ââ'nned le'be vaa jted meädda tuu mäâimõs maa'rkid ouddâl ko teä'gğvaa jtempodd poott 28.2.2002*

PÄ'ZZLÄŠTTAMMÄÄN 2002

- hââ'dd eurrân
- teä'gğen pâi euro
- Lää'ddjânnam Baŋkk låanast maa'rkid 29.2.2012 rä jja da jee' res eurovuu'd jânnmi meerlaž põ'mmaitie'gğid 31.3.2002 rä jja

Euro mä'hssenneävvin

Eurohââ'dd kaaupin

Mää'ng kaaup i'lmte hââ'ddeez ju'n ââ'n eurrân. Seämmanalla kaupplaaski lopp-suumm uu'det tääu'jben mä'rkken da eurrân. Nääi't vuaitak ju'n ouddkiõ'tte mätt'tõõttâd eurohõõ'ddivui'm.

Ee'jj 2002 aalgâst älgg kue'htt mäân-pâai teä'gğvaa jtempodd, koonn ääi'jest hââ'dd lie eurrân da mä'rkken. Euromie'rrlaž hââ'dd la'skķeet veerjlaž mu'tteemķee'rdin da tõid čuä'jtet veerjlaž joorbeemvuâkkõõzz mie'ldd. Öõ'nnipravlee'nn'ja vuäpp tävvri eurohâ'd-dumuužž.

Šiõgg mu'stemvuâkkõs eurohââ'dlaž tävvri äärv tie'ttem diõtt lij: õhtt euro lij nu'tt kutt mä'rkked. Äâ'nn taarbi mie'ldd veä'kkneäv-vaid, hâ't mu'tteemtaaul le'be la'skķeem-mašina.

Teä'gğmaau'si joorbeem

Lää'ddjânnmest teä'gğmaau'sid joorbeet äâldmõs viid séntta. Joorbeem diõtt õhtt da kue'htt see'ntt šlaantid ij taarbâš ko pâi occ-nja. Tõk lie kuuitâg ke'lbbejēi tie'gğ. Joor-beemvue'kk kuâskk pâi maau'si lopp-suum-mid, ij õõutsaž tävvri hõõ'ddid ij-ga tiill-seerdid.

Mäüus maa'rkivui'm, vuä'žžak vaa jtõstie'gğid eurrân

Tuu mää'rk' vaa jte hielķeld eurrân, ko vuäst-tõõdak oddee'jj- da tä'lvvmannu teä'gğvaa-jtempoddâst. Vaa jtempodd ääi'jest maa'rkid vuäitt ââ'nned euro paaldâst. Ko mäüusak vuästõõzzad maa'rkivui'm da pee'nni-vui'm, vuä'žžak vaa jtõsteä'gğen euroid da see'ntid. Oddee'jjmannu aalgâst vuaitak kuuitâg vól siõmmna ääi'j vuä'žžad kaaupin vaa jtõsteä'gğen maa'rkid še.

Nääi't ton jioķ taarbâš vaa jted baanķâst pukid tuu maa'rkid eurrân.

Euro da joukktrafiikk

Ölmmlaž jâä'ttemneävvin vaa jtempodd aalgâst kannad mä'hssed tää'sstie'gğin euroi-vui'm le'be maa'rkivui'm, što mä'hssem šâdd

já' tlubun. Ko pái vuáitak, áá' nn ouddkió' tte vuá' sttum liippiid, há' t máänpáá' jj- le' be máänngreesliippiid.

Vaa jtempooddâst máäusak hiálpmö'sân koortin

Oddee' jj-tä' lvmannu áái' jest kaaupi kää' š- nin álgg kiótt' tóöllád kuei' t jee' resnallšem tie' g'gid, tón diótt má' hssmest óölgak lee' d sami tá' rkk' da má'tmešt kiórdlós še. Muttâz heálpáák máäusee' l vuásttóóttmest baŋkk- le' be ná' ddjós koortin. Korttvuásttóózz máäusak pái eurrân 1.1.2002 áá' ljee' l.

Baŋk da euro

Baŋkin vuáitak áá' n ju' n áá' n n e d euroid, ko máka haa' láák: vuáitak áäveed tiill, vuáitak má' hssed laask da vuáitak vá' l d d e d o d d láäin eurrân. Náái' t vuáitak áá' n n e d euroid tiill- teá' g'gen, há' t pō' mmaitie' g'g da šlaantt lie čáhčča 2001 óinn má' rkk' en da pé' n n e n .

Baŋkk vaajad tuu tiillmaa' rkiid eurrân

Baŋk vaa' jte jióččineez puk má' rkk' mie' r- laž tiill da láäin euromie' rrlažân.

- euro ij muu' t baŋkin rajjum suáppmóóžžid, há' t láäinmääinid
- ruókkmöóžž da láäin já' tte oudâs nu' t t ko tók áá' n lie
- baŋkk-kortt lij seámmannallšem ko áá' n

Baŋk ou' d d e e e' j j 2002 aalgâst áá' ljee' l puki tiilli tiillšóódmóóžž, tiillválddtóógg da jee' res teádaid eurrân. Ko tu' st lie vól jii' j jstad máä' rkk', vuáitak taarbi mie' l d d püjjâd tóid jii' j jâd tiill sizz teá' g'g vaa jtempoodd áái' jest.

Europō' mmaitie' g'gid vuá' žžak baŋkkaautmaattin

Pešt nu' t t kue' h t t neá' t t e l ouddâl ko baŋkk- aautmaattid lie mu' t t u m nákamnalla, što tók ou' d d e tu' n n e euroid. Mátam teá' g'g aaut- maatt ou' d d e euroid ju' n e e' j j aalgâst.

Teá' g'g aautmaattin vuá' žžak 20 da 50 euro pō' mmaitie' g'gid. Šuurab pō' mmaitie' g'gid há' t

100, 200 da 500 euro pō' mmaitie' g'gid vuá' žžak baŋkâst, uu' ccab 5 da 10 euro pō' mmaitie' g'gid da šlaantid vuá' žžak táäü' j- ben vaa j t o s t e á' g'g e n k a a u p i n .

Ee' kkvaa j t o s da baŋk

Ee' j j máámös peivven, vuóssaarg 31.12.2001 baŋk jie leákku áävai. Baŋk lie kidd ee' kkv- vaa j t o o z z áái' jest keáččlööžži nellj pei' v e d , 29.12.2001-1.1.2002.

Baŋki kōskksaž teá' g'g t r a f i k k i j j á á' d o d d - e e' j j k á ä n a n p e i v v e n . 31.12.2001 má' h s s e m v u á l l a p u o' t t i l a a s k i d v u e i' t e t n á á i' t m á' h s s e d m á n n a e e' k k v a a j t o o z z v u o s s m o s b a n k k p e i v - v e n 2.1.2002. Ko táattak, što há' t jálstempläin koorg ee' j j e s t 2001 p u á' t t e p i i d v á l d d j a u' v d - d u m k o r k k i' l m m t o' s s e , o o l g a k m á' h s s e d t o i' d n u' t t , š t o m á h s s l i j m a h s s u m l ä i n n b a n k k â s t m á ä i m o s â n 28.12.2001 b a n k i á ä v a i á ä r r a m - á á i' j e s t . K o m á ä u s a k m á h s s a a u t m a a t t i n , t e' l f o o n i n l e' b e t e á t t m á s i n a i n e e' j j m á ä i m o s p e i v v e n m a h s s u m l ä i n n m á h s s p u á t t e e' j j 2002 k o r k k i' l m t o' s s e . K o t á ä t t a k , š t o p i i d i d i o t t l e' b e m u d o i l a a s k m á' h s s e m p o d d l i j e e' j j e s t 2001, t u' s t f e' r t t a i á ä j e e d m á' h s s e m k á ä z z - k o' s s e m o o n n i l a a s k i m á' h s s e m p e e i' v l e' b e k o k o o c c m o o z z á s t l i j v u o i g g v e á l g t u m u š , t o n o o l g a k s a g s t o o l l á d á á' š s e s t v i e' l j t e e j a i n .

Teádaid eurost da baŋkin vuá' žžak jii' j jâd baŋkâst še da Internet-addróózzâst
www.pankkiyhdistys.fi

Áásktóózz da suáppmöóžž

Áásktóóssuáppmöóžž pá' šše vióggâst nákam- nalla ko tók áá' n lie, há' t teá' g'g vaa j t á á t t máä' rkk' e s t e u r r â n . P á á' m h - d a j i o g g á á k t o s - o h t t o o z z s e' r d d e e u r o o n n u j i i' j j e s á i' g'g t a a u - l e e s m i e' l d d , m á ä i m o s â n 1.1.2002. Ó h t t o o z z i' l m m t e j i i' j j e s á á' š s l a i d e u r o v á' l d d m e s t o n n u .

Euro vá' l d d m o o z z o n n u i j v a a i k a t á á i' j b e n r a j j u m s u á p p m o o z z i j u á t k k m o' š s e l e' b e č o o n n m o' š s e . N á á i' t h á' t l u o i k k á m s u á p p - m o o z z d a t e s t a m e e t t d a s k i ä n k k - k e e' r j p á' š s e v i o g g â s t n á k a m n a l l a , k o t o k á á' n l i e , i j - g a t o i d t a a r b a ž o o d e e d .

Pä'lkķ da jeältōk eurrān

Pää'lkķ, jeältōōgg da sosialouddōōzz (hā't jeā'nnteā'ģģ, päärnaiteā'ģģ, mätt'tōōttām-teā'ģģ da tuāite'mvuōtt-teā'ģģ) määu'set eurrān ää'ljee'l ee'jj 2002 aalgāst.

Pä'lkķla'skķumuuzķi teādaid kiōččlōōđāt i'lmmted maa'rķi lāā'ssen eurrān še ju'n ee'jj 2001, što oummu vuākkā'tte hiālpben odd tie'ģģid.

Teā'ģģvaa'jtempooddāst oddee'jj-tā'lvv-mannust 2002 pä'lkķsuumm i'lmteet euro lāā'ssen vōl maa'rķivui'm.

Paa'lkķi mu'ttmest euromie'rrlažān teā'dteet oummid äāi'jbeā'lnn, ko ā'lģģe mā'hssed paa'lkķid eurrān. Luādouddōōzz äārv še uu'det euromie'rrlažān ekka 2002.

Jeältōōgg da ouddōōzz

Jeältōōgg määu'set mā'rķķen ee'jj 2001 loopp rā'jja. Ää'ljee'l ee'jj 2002 aalgāst tōid määu'set eurrān. Oddee'jjmannu jeältōōgg teādaid i'lmteet jeältōknee'kķid eurrān da mā'rķķen.

Jeältōōggi tää'ss ij motstōōv euru se'rdem diōtt.

Nākam sosialouddōōzzid, koid narood jeältōkstrooite'l (Kela) hāidd, määu'set še eurrān ee'jj 2002 aalgāst. Ij ni keān ouddōs jōōsk euromuttāz diōtt, ij-ga ouddōōzzi tää'ss motstōōv euru se'rdem diōtt.

Ouddōōzzi mā'rķķmie'rrlaž suummid mu'tteet veerjlaž mu'tteemķee'rd da joor-beemvuākkōōzzi mie'ldd ee'jj 2002 aalgāst. Māņņa tōn ouddōōzzi mie'rr kuāsttje tu'mmstōōggin eurrān da se'nttān.

Puāttitāā'ss da vuā'stemviōkk jie motstōōv

Ko teā'ģģen šādd mää'rķ sāā'jest euro tuu puāti tää'ss da vuā'stemviōkk seilla. Euru serddmōš ij muu't tuu le'be piārrjad pi'rģģumuuzķ le'be ekonomiilaž sāā'jj.

Piīdtumuš euroāigga

Piīdtu'mmstōōgg da paa'z'zōspiīd
Äā'n cāhčča vuā'z'zak tu'mmstōōgg ee'jjest 2000 tuejjuum piīdtumuuzķāst. Tāt piīd-

tu'mmstōk lij vōl mā'rķķmie'rrlaž. Hōhsse kuuitāg, što ko māka vuā'z'zak paa'z'zōspiīdid, tōōi 1. mähss lij mā'rķķen, lāša ee'jj 2002 beā'lnn 2. mähss lij ju'n eurrān. Ee'jj 2001 piīdtu'mmstōk puāti mā'rķķen da eurrān cāhčča 2002. Te'l ko vuā'z'zak paa'z'zōspiīdid, tōid oōlgak mā'hssed eurrān.

Piīdi'lmmtōs da piīdehdtōs

Ko puō'tti vuāra, oddee'jjmannust 2002, oudak piīdi'lmmtōōzz ee'jjest 2001, leāk vōl vuā'z'zam pää'lkād, jeältōōggād dno. mā'rķķen. Nāāi't lij hiālpab, što oudak piīdi'lmmtōōzzād še mā'rķķen. Ko māka mātām tuōđ-tōōzzāst summ lij eurrān, jōk taarbaž mu'tted tōn mā'rķķen, lāša vuāitak i'lmmted tōn eurrān. Vuāitak še u'vded obb piīdi'lmmtōōzz eurrān.

Tōid, kook vuā'z'za piīdehdtōōzz, puāti ee'jj 2001 kuōskkei piīdehdtōs keāđda 2002. Puk teād lie ehdtōōzzāst mā'rķķen da eurrān. Ton vuāitak tuejjeed piīdehdtōōzz ko'rjōōzzid da lāā'z'zōōzzid mā'rķķen le'be eurrān.

Ouddpiīdtumuš da piīdkoort

Ouddpiīdid meā'rreet ee'jj 2002 aalgāst ää'ljee'l eurrān. Piīdkoort ekka 2002 lie eurrān še. Tōid vāā'ldet ōnnu 1.3.2002.

Euro reeisast mie'ldd

Ko europō'mmaitie'ģģ da šlaantt puāti ōnnu ee'jj 2002 aalgāst, tōt heālpad jiānnai reissjemen 12 EU-jānnam eurovuu'dest.

Kuātmlō jānnmed, ōhtt valutt

Ōhttsaž teā'ģģ lij mā'hsemneāvvān Lāā'dd-jānnmest, Hollantist, Belgiast, Espanjast, Irlantist, Italiast, Nuōrtivāā'ldest, Greikkjānnmest, Luxemburgist, Portugalist, Franskjānnmest da Saksslajānnmest.

Ton vuāitak jāā'tted eurovuu'd jānnmid valuttvaa'jtōstāā, ij-ga tu'nne šōōd ni mii määu'sid le'be vaa'jtemkuursi mu'ttmest šōōddi hāāi't. Hōō'ddid lij še hiālpab ve'rddeed di tāvvri da kāāzzkōōzzi vuā'sttmen lij hiālp, ko hāā'dd lie mie'rķķuum 300 miljoon euroop-

nee'kki õhttsaž valuutt mie'ldd juõ'kksâá' jest 12 eurojânnmest.

Euro lij maai'lmvalutt

Ko jää'dak eurovuu'd aalgbealla, há't Ruõ'cce le'be Virojânnma, õõlgak vaajted valuutt seámmánalla ko ouddâl še. Euroid vuáitak vaajted jee'res valuttân maai'lm õõõd.

Lâá'ss teádaid euro väaras

Lâá'ss teádaid vuážžak Europ-teádtumuuzž kääzzkõsnââmrest **010 345 6700** le'be Internettist addrõõzzâst

www.euro.fi

www.europa.eu.int

Valdiateá'gõgministeeria da Euroop leett õhttsaž säi'mmseid addrõõzzâst www.euro.fi ou'dde tänpoddsaž da vuáddteádaid euro väaras. Seeidin lie jii'jes vuá'zz há't nuõrid da põrggõõzzid di õhttmõõžž jee'res euroteáda paai'kid.

Muu'st eurru se'rddmen

- eurotie'gõgid väá'ldet õnnu 1.1.2002, ouddâl tõn europõ'mmaitie'gõgivui'm da šlaantivui'm ij vueil't mä'hssed.
- Teá'gõgvaaajtempodd kookkadvuõtt lij kue'htt máánpâai, 1.1.-28.2.2002.
- Vaajtempodd áái' jest maa'rkiid vuáitt áá'nned euro paaldâst.
- Euro lij odinakai teá'gõg 1.3.2002 áá'ljee'l.
- Maa'rki- da pee'nnivui'm ij vueil't mä'hssed mâḡḡa 28.2.2002.
- Baḡkkaautmaattid mu'tteet nákamnallšem, što tõk ou'dde euroid, oddee'jjmannu kuei't vuõssmõs neá'ttel áái' jest.
- Tuu baḡkk-kortt tuáimm seámmánalla ko má'htt ouddâl. Korttvuástöõzzâd máäusak

táujja eurrân 1.1.2002 áá'ljee'l. Ko máäusak koortin teá'gõgvaaajtempoddâst, tõt hiâpad aa'ssi háaid.

- Maa'rkiid ij taarbaž baḡkâst jee'rab vaajted eurrân ee'jj 2002 aalgâst. Tõid vuáitt áá'nned kaaupin vuástöõttmen oddee'jj-tá'lvmannu áái' jest..
- Ko máäusak vuástöõzzâd teá'gõgvaaajtempoddâst maa'rkiivui'm da pee'nnivui'm, vuážžak vaajtõstie'gõgid tááujben eurrân da sé'ntten..
- Ee'jj 2002 aalgâst baḡk mu'tte jiõõcineež puk má'rkkmie'rilaž tiillid da lááinaid euromie'rilažân.
- Pá'lkõ, jeáltõk da ouddõõzz máäu'set eurrân áá'ljee'l ee'jj 2002 aalgâst.
- Öhtt euro lij nu'tt 6 má'rkked. Veerjlaž mu'tteemké'rdd lij 5,94573 má'rkked.
- Eurojânnam lie Hollantt, Belgii, Espanj, Irlantt, Itali, Nuõrtivá'ldd, Greikkjânnam, Luxemburgg, Portugal, Franskjânnam, Sakssla'jânnam da Láá'ddjânnam.